

คำวินิจฉัยของ นายจิระ บุญพจนสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๔๘

วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ศาลแพ่งสงฆ์คำโต้แย้งของจำเลย (บริษัท วี.เอส.เอ. การเกษตร จำกัด) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐)

สำนักงานศาลยุติธรรมมีหนังสือ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๗ ส่งคำร้องของบริษัท วี.เอส.เอ. การเกษตร จำกัด จำเลยที่ ๑ ในคดีหมายเลขคำที่ ง.๕๘/๒๕๔๕ ระหว่างบริษัทเงินทุน เกียรตินาถ จำกัด (มหาชน) โจทก์ กับบริษัท วี.เอส.เอ. การเกษตร จำกัด ที่ ๑ กับพวก รวม ๒ คนขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามฟ้องสรุปได้ว่า คดีหมายเลขคำที่ ง.๕๘ (หรือ ง.๐๕๘)/๒๕๔๕ มีบริษัทเงินทุน เกียรตินาถ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองตามมูลหนี้การกู้ยืม ค่าประกัน ตัวเงิน จำนอง โอนสิทธิเรียกร้อง โดยที่โจทก์ได้รับโอนสิทธิเรียกร้องมาจากเจ้าหนี้เดิมที่มีต่อจำเลยทั้งสอง ทั้งนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องของบริษัทเจ้าหนี้เดิมให้แก่โจทก์ สามารถกระทำได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังจำเลยทั้งสอง ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างไรก็ตาม โจทก์ได้แจ้งให้จำเลยทั้งสอง ทราบถึงการโอนภาระหนี้สินและให้จำเลยทั้งสองชำระเงินต้น พร้อมดอกเบี้ยที่ค้างต่อโจทก์ แต่จำเลยเพิกเฉย ดังนั้น โจทก์จึงได้มอบอำนาจให้ทนายความมีหนังสือบอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องและบอกกล่าวทวงถามพร้อมบอกกล่าวบังคับจำนอง โดยให้ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยที่ค้างให้โจทก์ และไถ่ถอนจำนองให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๔ แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย โจทก์จึงฟ้องให้จำเลยทั้งสองชำระเงินต้นค้างชำระเป็นจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ จนถึงวันฟ้องคิดเป็น ดอกเบี้ยจำนวน ๗,๓๕๒,๑๔๑.๗๗ บาท รวมเป็นเงินที่ผู้ร้อง

ต้องชำระให้โจทก์ถึงวันฟ้องทั้งสิ้นจำนวน ๑๗,๓๕๒,๑๕๑.๗๗ บาท พร้อมทั้งต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น หากไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วน โจทก์ขอให้ชำระหนี้เอาจากที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่จดทะเบียนจำนองไว้โดยนำออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ จำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบชำระหนี้จำนวนที่ขาดจนครบ

จำเลยที่ ๑ ยื่นคำให้การต่อสู้คดี และยื่นคำร้องลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ สรุปใจความว่า ภายหลังที่ก่อนนี้ในคดีนี้แล้ว ได้มีวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให้การชำระหนี้กลายเป็นพันธวิสัยตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๔๑ ซึ่งวิกฤตดังกล่าวทำให้จำเลยที่ ๑ กลายเป็นบุคคลพันธวิสัยที่จะชำระหนี้ได้ และจะต้องได้พักหนี้ชั่วคราวจนกว่าเหตุสุดวิสัยจะจบสิ้นลง หรือจนกว่าค่าเงินบาทจะกลับมาอยู่ที่ ๒๕ บาทต่อเหรียญสหรัฐอเมริกา การที่โจทก์ฟ้องจำเลยให้ชำระหนี้เป็นการฟ้องขอให้ศาลนำเอาบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และมาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ มาใช้บังคับกับจำเลยในขณะที่วิกฤตทางเศรษฐกิจยังไม่จบสิ้น ซึ่งจำเลยควรจะต้องได้รับการคุ้มครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๐๕ มาตรา ๒๑๕ และเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ ซึ่งต่อมาศาลแพ่งได้สั่งตามรายงานกระบวนการพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๗ ให้ส่งคำร้องของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๓๐ หรือไม่

คงมีปัญหาต้องพิจารณาตามความประสงค์ของศาลแพ่งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ มาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

สำหรับประเด็นที่ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๘๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ วินิจฉัยไว้แล้วว่า ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ส่วนประเด็นว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ เห็นว่าจำเลยไม่ได้กล่าวอ้างว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ อย่างไร ไม่ชอบด้วยข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖ จึงไม่วินิจฉัยให้ แต่ก็เห็นสมควรกล่าวโดยภาพรวมได้ดังนี้ คือรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑ ซึ่งเป็นบททั่วไป ว่าด้วยเรื่องอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาลตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยให้มีความเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายโดยเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล สถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมจะกระทำมิได้ แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ เป็นบทบัญญัติที่จะใช้ภายหลังจากที่ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เพื่อบังคับให้มีการปฏิบัติไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่อไป ซึ่งไม่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ แต่อย่างใด

จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ